

FCI – Standard nr 49 / 12. 03. 1999 / D

SOOME PÜSTKÕRV

(Suomenpystykorva)

TÕLGE : Dr.J.-M. Paschoud' ja pr R.Binder'i poolt uueks kohandatud tekst (saksa keeles).

PÄRITOLU: Soome.

KEHTIVA ORIGINALSTANDARDI AVALDAMISE

AEG:

12. 03. 1999.

KASUTUS: Peamiselt metslinnujahiks metsas, kuid ka väikekiskjate, veelindude ja põtrade küttemisel kasutatav koer. Kirglik jahipidaja; üsna iseseisev, kuid osaleb jahil aktiivselt ja annab häälega märku saaklooma asukoha kättenäitamisel.

FCI KLASSIFIKATSIOON:

Rühm 5

Spitsilaadsed ja algupärased tõud.

Alarühm 2

Põhjamaised jahikoerad.

Töökatsetega vaid Põhjamaades (Rootsi, Norra, Soome).

LÜHIKENE AJALOO LINE ÜLEVAADE :

Soome püstkõrva algupära on tundmatu. Seevastu teatakse, et juba aastasadu on soome püstkõrva tüüpi koeri kogu maal kasutatud kõikide ulukiliikide küttilmisel. Algne peaeesmärk oli välja arendada niisugune koer, kes ühtaegu nii puus varjul olevast saagist häälekalt märku annaks kui ka ilus välja näeks. Kui 90ndatel alustati sissekannetega koerte tõuraamatusse, eksisteerisid nii tüübilt kui kasutuselt sobivad selle tõu isendid peamiselt maa ida- ja põhjaosas. Esimene standard avaldati aastal 1892. Esimene erinäitus järgnes juba samal aastal ning esimesed töökatsed uluklindudele aastal 1897. Käesoleval ajal on tõug hästi levinud nii Soomes kui ka Rootsis. Tõu areng on tuginenud puhtale, looduslikule koerapopulatsioonile ja moodustab olulise osa Soome kultuuriloost. Soome püstkõrv tõsteti aastal 1979 "Soome rahvustõu" ausse.

ÜLDMULJE :

Keskmisest veidi väiksem koer, peaaegu ruudukujuline, kuiva ja kompaktse kehaehitusega ning hästi rühikas.

OLULISED PROPORTSIOONID :

Kerepikkus vastab turjakõrgusele.

Rinnasügavus on veidi väiksem poolest turjakõrgusest.

Koonupikkuse ja koljuosa pikkuse suhe on 3:4.

Koljuosa laius on veidi suurem pikkusest ja vastab koljusügavusele.

KÄITUMINE / ISELOOM :

Elav, tugev, vapper ja kindlameelne. Ta võib olla võõraste suhtes veidi eemalehoidev, kuid mitte mingil juhul arg.

PEA :

PEAPIIRKOND :

Kolju : Pealtvaates munajas, ühtlaselt laienev kõrvade suunas ning kõrvade vahelt kõige laiem. Nii eest- kui küljelt vaates on koljuosa veidi kumerdunud. Nii koonu kui koljuosa ülemised piirjooned on peaaegu paralleelsed. Laubavagu on hästi pindmine. Kulmukaared ja kuklakühm on vähemärgatavad.

Üleminek laubalt koonule : Mitte eriti tugevalt väljendunud, kuid ninaselja ja kolju vaheline nurk on siiski selgelt märgatav.

NÄOPIIRKOND :

Ninapeegel : Üsna väike, pigimust.

Koon : Kitsas, kuiv, nii pealt- kui küljelt vaates ühtlaselt ahenev. Ninaselg on sirge. Alalõug on selgepiiriline.

Mokad : Tihked, üsna õhukesed ja hästi liibuvad. Hästi pigmenteerunud.

Lõuad / Hambad : Tugevad lõualuud. Hambad on hästi ja sümmeetriliselt arenenud. Tihedalt sulguv kääritaoline hambumus. Normaalne hammastik.

Põsed : Sarnakaared on veidi märgatavad.

Silmad : Keskmise suurusega, mandlikujulised, veidi viltuse asetusega ja eelistatavalt tumedad. Ilme on elav ja ergas.

Kõrvad : Üsna kõrgel asetsevad, alati püstised. Üsna väikesed, teravatipulised, hästi liikuvad ja kaetud peene karvaga.

KAEL :

Lihaseline; isastel tundub tiheda kaeluse tõttu üsna lühikesena, emastel on keskmise pikkusega. Kurgualuse lotti ei ole.

KERE :

Turi : Selgelt eristuv, eriti isastel.

Selg : Üsna lühike, sirge ja lihaseline.

Nimme (lanne) : Lühike ja lihaseline.

Laudjas : Keskmise pikkusega, hästi arenenud, tasaselt laskuv.

Rindkere : Sügav, peaaegu küünarnukkideni ulatuv, mitte eriti lai. Roided on kergelt kumerdunud; eesrind on hästi silmatorkav, olemata siiski eriti lai.

Alajoon ja kõht : Kergelt üles tõmmatud.

SABA :

Saba on tüveosast tugevasti ettepoole suunatud, tihedalt piki seljajoont kulgev ja seejärel alla ning veidi taha suunduvalt reiele surutud, sabaots ulatub reie keskosani. Sirgeks tõmmatud saba pikkus ulatub umbes kannaliigeseni.

JÄSEMED

ESIJÄSEMED :

Üldmulje : Eestvaates sirged ja paralleelsed. Luustik on keskmise tugevusega. Õlavars on labaluust ja küünarvarrest mõnevõrra lühem.

Õlad : Tugevad, hästi liiguvad ja suhteliselt püstised.

Õlavarred : Veidi lühemad kui labaluud. Veidi kaldus asetusega, tugevad.

Küünarnukid : Asetsevad turja kõrgeimast punktist all tõmmatud mõttelisest sirgjoonest veidi eespool. Otse tahapoole suunatud.

Küünarvarred : Suhteliselt tugevad, püstised.

Kämblad : Keskmise pikkusega, veidi kaldus.

Esikäpad : Ümarad kassikäpad. Varbad on tihedalt koos ja hästi võlvunud. Käpapadjandid on elastsed, alati mustad, külgedelt tiheda karvaga kaetud.

TAGAJÄSEMED :

Üldmulje : Tugevad, tagantvaates sirged ja paralleelsed. Keskmiste nurkadega. Luustik on keskmise tugevusega. Reieosa on sääreosast veidi pikem.

Reied : Keskmise pikkusega, suhteliselt laiad, hästi arenenud lihastega.

Põlved : Otse ja ette suunatud, keskmiselt nurgitunud.

Sääred : Lihaselised.

Kannaliigesed : Suhteliselt madalal asetsevad, keskmiselt nurgitunud.

Pöiad : Üsna lühikesed, tugevad ja püstised.

Tagakäpad : Veidi pikemad esikäppadest, muus osas samasugused. Lisavarbad peavad olema eemaldatud.

LIIKUMINE :

Liikumine on kerge ja hea ulatusega ka ilma pingutuseta. Koer vahetab traavi kergelt galopile, mis on selle tõu loomulik liikumisviis. Jalad liiguvad omavahel paralleelseid sirgeid mööda. Uluki jälitamisel läheb üle kiirele galopile.

NAHK :

Kogu kehal tihedalt liibuv, ilma voltideta.

KARVKATE

KARV :

Karv on kereosas suhteliselt pikk, pooleldi või täiesti püstine, jäigem kaela ümber ja seljal. Peas ja jalgadel, välja arvatud reite tagaosas, on karv lühike ja kergelt liibuv. Turjaosas on jäik karv märkimisväärselt pikem ja jämedam, eriti isastel. "Pükste" ja saba karv on pikk ja tihe. Alusvill on lühike, pehme, tihe ja heledamat värvi.

VÄRVUS :

Seljalt on karv punakaspruun või kuldpruun, eelistatavalt läikiv. Kõrvade sisepinnal, põskedel, kurgualusel, rinnal, kõhul, jalgade sisepindadel, reite tagaosas ja sabas on värvitoon heledam. Lubatud on väike valge triip rinnal ja väikesed valged märgised käppadel.

SUURUS ja KEHAKAAL :

Turjakõrgus :

Ideaalsuurus isastel : 47 cm,
emastel : 42 cm.
Kõikumine +/- 3 cm.

Kehakaal : isastel : 12 - 13 kg,
emastel : 7 - 10 kg.

VEAD :

Kõiki kõrvalekaldeid eelnimetatud punktides tuleb lugeda veaks, mille aste sõltub otseselt kõrvalekalde ulatusest.

- Raskepärane pea.
- Toores koonuosa.
- Nõrk alalõug.
- Terava nurga all ette suunatud kõrvad, külgsuunas hajali asetsevad või keskelt kokku suunduvate tippudega kõrvad, tahasuunas volditud kõrvad; seestpoolt pika karvaga kaetud kõrvad.
- Liiga lõdvalt või liiga tugevasti keerduv saba.
- Liiga pehmed randmed.
- Pikk karv, pehme karv, liiga lühike või tihedalt liibuv karv.
- Omavahel selgepiirilisel eristuvad erinevad värvitoonid.

DISKVALIFITSEERIVAD VEAD :

- Lihakarva ninapeegel.
- Üle- või alahambumus.

- Teravapilguliselt kollased silmad, “klaassilmad”.
- Tipust murtud kõrvad.
- Jõnksuga saba.
- Laines või lokitav karvkate.
- Põhivärvusest ilmselt erinevad värvid.
- Laiad valged värvimärgised rinnal ja/või valged “sokid”.
- Ilmne agressiivne käitumine inimeste suhtes.

Märkus : Isastel peab olema kaks nähtavalt normaalselt arenenud ja täielikult munandikotti laskunud munandit.

Maret Kärdi tõlge

saksa- ja soomekeelsetest originaalidest, september 2004.
heaks kiidetud EKL juhatuses 14.10.2004 protokoll nr 10